

**IV Liceum Ogólnokształcące im. Fryderyka Chopina
w Ostrowie Wielkopolskim**

Religia

I. Formy i sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Ocenie podlegają:

- prace pisemne sprawdzające wiedzę i umiejętności z większej partii materiału: testy, sprawdziany wiadomości
- odpowiedzi ustne
- kartkówki (obejmują materiał z 2 - 3 ostatnich lekcji, mogą być nie zapowiadane)
- aktywność na lekcji
- karty pracy
- dodatkowe prace np. referaty, wywiady, prezentacje itp.
- prace domowe
- obowiązkowość, stosunek ucznia do swoich obowiązków wynikających z realizacji przedmiotu

FORMY KONTROLI

ORAZ METODY OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Zasady ogólne

Kontrola i bieżące ocenianie ma na celu monitorowanie pracy ucznia, przekazywanie mu informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, wskazywanie, co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. **Ocena śródroczna/roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych, ani średnią ważoną. Jest rzetelną oceną zdobytej przez ucznia wiedzy i nabytych umiejętności w odniesieniu do wymagań edukacyjnych.** Metody kontroli osiągnięć uczniów są zróżnicowane ze względu na predyspozycje, możliwości i osobowość uczniów. **W procesie oceniania uwzględniany jest także wysiłek uczniów wkładany w realizowanie poszczególnych zadań.**

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości i umiejętności,
- zaangażowanie w proces uczenia się (aktywność),
- udział w konkursach i olimpiadach,
- systematyczność pracy.

Sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów

Wiadomości i umiejętności ucznia sprawdzane są w formie:

- wypowiedzi ustnej na lekcjach polegającej na sprawdzeniu wiedzy w zakresie rozumienia problemu oraz związków przyczynowo - skutkowych;
- aktywności, rozumianej jako uczestnictwo ucznia we wszystkich formach zajęć szkolnych;
- pisemnych sprawdzianów/testów, zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem, z zadaniami otwartymi i zamkniętymi, mającymi na celu sprawdzenie zarówno wiedzy jak i umiejętności, poprzedzonych lekcją powtórzeniową;
- kartkówek sprawdzających wiedzę i umiejętności z ostatnich trzech tematów lekcyjnych (nie muszą być zapowiedziane);
- sprawdzianów umiejętności praktycznych w formie zadań do wykonania w obecności nauczyciela;
- prac pisemnych argumentacyjnych oraz prac praktycznych wykonanych przez ucznia samodzielnie lub zespołowo;
- prac domowych w formie pisemnej lub praktycznej;
- projektów, prezentacji multimedialnych, recenzji oraz innych form ustalonych w wymaganiach edukacyjnych.

Zasady oceniania

1. Uczeń ma obowiązek przystąpić do wszystkich zapowiedzianych sprawdzianów wiadomości i umiejętności.
2. Uczeń może być zwolniony z pisania sprawdzianu lub kartkówki z powodu usprawiedliwionej nieobecności w szkole trwającej co najmniej 5 dni w dniach poprzedzających sprawdzian.
3. Uczeń ma prawo do poprawy ocen bieżących zgodnie ze Statutem IV LO.
4. W przypadku nieobecności ucznia na zapowiedzianej pisemnej pracy/teście/sprawdzianie uczeń ma obowiązek ją napisać zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie IV LO.
5. W przypadku nie przystąpienia ucznia do pisemnej pracy sprawdzającej (kartkówki, testu, sprawdzianu wiedzy i umiejętności, pracy klasowej) w wyznaczonym czasie, nauczyciel ma prawo sprawdzić jego wiadomości w dowolnej formie i terminie.
6. Uczeń może zgłosić jedno nieprzygotowanie w przy czym zgłoszenie nieprzygotowania musi nastąpić na początku lekcji oraz nie może być uwzględnione w dniu zapowiedzianego sprawdzianu. Nieprzygotowanie jest odnotowywane w dzienniku lekcyjnym zgodnie ze Statutem IV LO.
7. Jeżeli w trakcie sprawdzianu lub innej formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczeń korzystał z niedozwolonej pomocy, to w miejsce oceny otrzymuje wpis 'pn.' (praca niesamodzielna), co brane jest pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej.

Aktywności uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach

Oceniane umiejętności	Aktywność ucznia podlegająca obserwacji i ocenie	Narzędzia oceny
Pisanie	Prace kontrolne/ referaty Sprawdziany pisemne Kartkówki	Kryteria oceny prac pisemnych Kryteria sprawdzianów
Mówienie	Wypowiedzi ustne na lekcjach Udział w dyskusji	Kryteria wypowiedzi ustnej Obserwacja

Współpraca w grupie	Praca w grupach na lekcji	Obserwacja Karta oceny pracy w grupie Karta samooceny
Posługiwanie się aparatem pojęciowym	Wypowiedzi ustne Prace pisemne	Kryteria wypowiedzi ustnej Kryteria oceny prac pisemnych
Porządkowanie i selekcja materiału	Gromadzenie i selekcja materiału	Obserwacja
Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji	Gromadzenie materiału Samodzielne zdobywanie informacji	Obserwacja
Terminowość wykonywania zadań	Planowanie Organizowanie	Obserwacja
Kreatywność	Prace praktyczne	Obserwacja
Zaangażowanie, poszerzanie wiedzy i umiejętności	Udział w konkursach Udział w projektach	Wynik rywalizacji

Kryteria oceny pracy w grupie

- zaangażowanie w pracę grupy
- realizacja wyznaczonego zadania
- pełnione funkcje i role
- rozumienie osobistej sytuacji w grupie
- umiejętności pracy w grupie

Zadawanie i ocena prac domowych

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samokształcenia się .

- uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych.
- nauczyciel określa zasady wykonania zadania - sposób, termin
- uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania
- nauczyciel dostosowuje termin realizacji zadania do stopnia jego trudności
- nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie
- postawienie „parafki” przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej
- brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela zgodnie z zapisem w Statucie IV LO
- jeżeli uczeń nie wykona pracy domowej nauczyciel może zweryfikować stan jego wiedzy i umiejętności z zakresu materiału objętego pracą domową w formie ustnej lub pisemnej podczas kolejnych zajęć
- ocenianie prac następuje zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy

Prace pisemne sprawdzające - sprawdziany lub testy

- w ciągu półrocza mogą się odbyć 2-4 sprawdziany/testy (w klasach, w których realizowana jest historia w zakresie rozszerzonym, pisemnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności jest więcej)
- sprawdziany/testy są przeprowadzane po każdym lub kilku blokach tematycznych
- sprawdzian/test poprzedzony jest, w miarę możliwości, lekcją powtórzeniową i jest zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem
- nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie/teście
- nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 14 dni od daty pisania
- jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub testu, może ją poprawić na zasadach opisanych w Statucie IV LO
- w przypadku nieobecności na sprawdzianie /teście obowiązują zasady zawarte w Statucie IV LO
- w przypadku nieobecności na pierwszym terminie oraz w przypadku nie przystąpienia ucznia do pisemnej pracy sprawdzającej w wyznaczonym kolejnym terminie, nauczyciel ma prawo sprawdzić jego wiadomości w dowolnej formie na kolejnych zajęciach.
- przedziały procentowe oceny sprawdzianów zgodnie ze Statutem IV LO

Ocenianie odpowiedzi ustnej - wymagania na poszczególne oceny

Ocena niedostateczna:

- nie wykazał się wiadomościami wymaganymi na ocenę dopuszczającą
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych zadań

Ocena dopuszczająca:

- przy pomocy nauczyciela uczeń wykonuje proste zadania, wykorzystuje podstawowe umiejętności
- zna podstawowe fakty, postacie i terminy niezbędne w procesie nauki
- wypowiada się krótkimi zdaniami, popełnia liczne błędy językowe

Ocena dostateczna:

- uczeń rozumie podstawowe fakty i pojęcia,
- potrafi wykorzystać podstawowe źródła informacji
- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje podstawowe problemy
- formułuje wypowiedź 2-3 zdaniową
- popełnia błędy językowe i stylistyczne

Ocena dobra:

- samodzielnie rozwiązuje podstawowe problemy a trudniejsze przy pomocy nauczyciela
- posługuje się terminologią poznaną na lekcji
- potrafi scharakteryzować poznane sylwetki osób
- wykorzystuje źródła informacji poznane na lekcji
- formułuje dłuższą poprawną pod względem językowym wypowiedź
- próbuje dokonywać własnych sądów i opinii

Ocena bardzo dobra:

- samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe i trudniejsze
- prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela
- samodzielnie dokonuje ocen
- formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym

Ocena celująca:

- samodzielnie rozwiązuje problemy
- wykorzystuje w swojej wypowiedzi wiadomości poza podręcznikowe, które uczeń samodzielnie zdobył
- wyraża własne zdanie, popiera je logicznymi wydarzeniami
- wykorzystuje wiedzę o regionie
- wypowiada się poprawną polszczyzną

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE

USTALENIE WYMAGAŃ PROGRAMOWYCH W OBRĘBIE POSZCZEGÓLNYCH POZIOMÓW ORAZ ZASTOSOWANIE ICH W OKREŚLONYCH OCENACH OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

OCENA NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

- Wykazuje rażący brak wiadomości programowych.
- Wykazuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętności wyjaśnienia zjawisk.
- Odznacza się zupełnym brakiem umiejętności stosowania wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
- Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
- Opuszcza lekcję religii.
- Inne uwarunkowania indywidualne ucznia wskazujące na ocenę niedostateczną.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Katechizowany:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe.
- Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Brak mu podstaw umiejętności wyjaśniania zjawisk.

- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wysławianiu.
- Prowadzi zeszyt.
- Ma problemy ze znajomością pacierza.
- Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dopuszczającą.

OCENA DOSTATECZNA

Katechizowany:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
- Potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Cechuje go mała kondensacja wypowiedzi.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W zeszycie ucznia są sporadyczne braki notatek, prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowaniem przedmiotem.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dostateczną.

OCENA Dобра

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
- Opanował materiał programowy.
- Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela.
- Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych podanych przez nauczyciela.
- Podczas wypowiedzi nie popełnia większych błędów stylistycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
- W zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe.
- Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich.
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywnym podczas lekcji.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę dobrą.

OCENA BARDZO DOBRA

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełen zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
- Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Cechuje go pełna znajomość pacierza.
- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
- Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.
- Inne możliwości indywidualne ucznia promujące ocenę bardzo dobrą.

OCENA CELUJĄCA

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
- Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Angażuje się w prace pozalekcyjne, np. gazetki religijne, montaże sceniczne, pomoce katechetyczne itp.
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę celującą.